

Pareltje

met informatie over de geschiedenis van Rossum
verspreiding via de website van de Dorpsraad Rossum
pareltjesrossum@gmail.com

nummer 36, juni 2024

De stichting van een Neutraal-Bijzondere kleuterschool in Rossum

Na de Tweede Wereldoorlog ontstaat er bij velen in Rossum kennelijk een behoefte om ook voor kinderen van 4 tot 6 jaar een school in het leven te roepen. Op dat moment bestond er nog geen kleuteronderwijs in het dorp. In dit Pareltje beschrijven we hoe een en ander in z'n werking en wat het resultaat was van de initiatieven die er werden genomen.

Op 28 augustus 1948 roept de gemeente Rossum op het gemeentelijk mededelingenbord ouders met kinderen in de kleuterleeftijd op zich aan te melden indien ze hun kind naar een op te richten kleuterschool willen laten gaan. Zij die zich opgeven worden voor een vergadering op het gemeentehuis uitgenodigd, die op 24 september 1948 zal plaats vinden, aanvang 's avonds half 8. Op die uitnodiging gaan ongeveer 40 ouders in, wat aangeeft dat er in het dorp wel degelijk veel behoefte aan zo'n voorziening bestaat.

In de aangekondigde vergadering zegt de burgemeester onder meer dat 'een kleuterschool niet kan rekenen op een subsidie van rijkswege.' Maar hij voegt er aan toe: 'Van de gemeente eventueel wel.' Er zullen zich echter met de stichting van een kleuterschool diverse problemen voordoen: de lokaliteit - waar zetten we een kleuterschool neer? -, de financiën - wie gaat een en ander betalen? - en het aantrekken van een kleuteronderwijzeres. Er wordt door de aanwezigen een voorlopig bestuur benoemd. Mevrouw A.H. Warnier- Potjes, echtgenote van de plaatselijke huisarts, wordt voorzitter, de heer C.H. van Maanen, werkzaam op het gemeentehuis, wordt secretaris en de heer A.C. Waaldijk penningmeester. Mevrouw A.J.C. Boreel-Commelin, de heren N.W. Bok en N. de Groot completeren het oprichtingsbestuur. Zij worden als leden benoemd.

Al gauw doemen er echter donkere wolken op, die de oprichting bemoeilijken. De pastoor van Rossum heeft namelijk een verbod voor katholieke ingezetenen van het dorp

afgekondigd om hun kinderen naar een neutraal kleuterschooltje te zenden. Een delegatie uit het voorlopige kleuterschoolbestuur (Van Maanen, Groot en Waaldijk) vraagt hierop een onderhoud aan bij de pastoor van Rossum. Mevr. Warnier zal met de pastoor van Hurwenen praten. Het doel van de gesprekken is het verbod ingetrokken te krijgen. Beide pastoors blijven echter bij hun mening dat een bijzondere kleuterschool geen bestaansrecht heeft. Zij trekken het verbod niet in.

De pastoor van Rossum oppert bovendien het idee om zelf een kleuterschool op te richten, waarvan ook niet-katholieke kinderen gebruik kunnen maken. Maar hij wordt door het Bisdom teruggefloten. Het voorlopige bestuur van de neutrale kleuterschool in oprichting wil daarop een gesprek met de Bisschop. De ontwikkelingen hebben ook consequenties voor de interne samenwerking in dit bestuur: de bestuursleden Waaldijk en Groot besluiten zich terug te trekken. Vervolgens worden J. van der Sluijs en G. van Drunen gevraagd om tot het voorlopige bestuur toe te treden. Van Drunen woont op het terrein van de steenfabriek. Hij is formeel inwoner van Alem. Op 26 oktober 1948 wordt weer vergaderd, nu met een nieuwe penningmeester: A. Kaasjager. Deze stelt een begroting op die uitgaat van 40 kinderen. Er blijkt een exploitatietekort van f 800 te zijn.

Inmiddels is er door de gemeenten Rossum en Hurwenen besloten een geldinzamelingsactie te houden. Kennelijk leidt tot een sluitende exploitatie. In het archief van de gemeente Rossum bevinden zich lijsten met namen van degenen die geld gaven en de hoogte van het door hen gedoneerde bedrag. De kerkenraad van de hervormde kerk van Rossum verklaart zich bereid haar consistorie-kamer tijdelijk - zo lang men niets anders heeft - af te staan aan de kleuterschool. Er gaan enkele maanden over heen, maar het bestuur zit niet stil. In wezen is

het besluit tot stichting van een neutraal-bijzondere kleuterschool inmiddels genomen, want op 8 maart 1949 gaat het bestuur over tot de benoeming van een leidster, die op 1 april 1949 zal beginnen. Het is Gerritje Dina van Boggelen, geboren op 3 september 1929 en wonend in de Waterstraat te Zaltbommel. Haar jaarwedde zal f 600 bedragen. De school zal starten in De Gouden Molen. Maar kennelijk zijn er problemen met de locatie van de school. Kan dat wel in De Gouden Molen? Er zijn in de gemeente ook initiatieven genomen voor de stichting van een 'Huis der Gemeente', te zien als' (voorlopig?) dorps huis, gelegen in de

Manhuisstraat. Misschien kan de school daarin worden gehuisvest. In afwachting op deze ontwikkeling, besluit het bestuur een pand aan de Maasdijk te huren van Jhr. Boreel, nummer A 44. Het adres is later omgenummerd. Het werd Maasdijk 54. Het pand is in 1870 gebouwd. Het bevindt zich op de hoek van de Maasdijk en de Manhuisstraat. In een brief van mei 1949 informeert het bestuur de ouders dat de school op 16 mei 1949 in dit pand begint. Deze datum mag dus als formele startdatum van de neutraal-bijzondere kleuterschool in Rossum worden beschouwd. In het jaar 1949 werd de school door 39 kinderen bezocht.

Bij een feestelijke gelegenheid in 1976 treedt fanfare Juliana op in de tuin van het Slot. We zien hier onder andere Kees de Wit, met het vaandel, Jan van der Zalm, Berend Roos, Hans van Sonsbeek, Joop Kusters, Mettien van Sonsbeek, Gerard van Os en Adrie van Sonsbeek.